

CAMİDE OLMAK

Prof. Dr. Cağfer KARADAŞ | DİB Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

Fotoğraf: İsmail Değirmenci

İsmiyle başlayalım Allah'ın...
Rabbimize Hamd...

Ulu peygamberine selam olsun ilk sözümüz...

Yesrip'e geldiğinde yolculuğun tüm izleri üzerinde görünüyordu. Yesriplilerin heyecanlı bekleyişlerine nurani çehresinin en mutena tebessümü ile cevap veriyordu. Dolunay aydınlığı idi Yesrip'i kuşatan ve kalplerin en derin köşelerine kadar aydınlatan...

"Üzerimize dolunay doğdu." terennümleri içinde bir coşku seli alıp başını gitmişti...

Sürdü devesini, bir arsının yanında durdurdu. Burası mescit olacaktı. İlk işi buydu. Bununla Yesrip, Medine olacaktı. Medine olmanın ilk adımı mescitti. Bu yüzden mes-

cit, Medine'nin merkezinde yerini aldı.

Mescit Allah için alın konduğu yerd. Alın yere konması, aslı hatırlama, toprak olan asılla buluşmaydı. Toprak, Celal ve Cemal Sahibi karşısında mütevazılığın en güzel örneğiydi. İlk mescidi özel

yapan da topraktan olmasıydı. Yağmurlu günlerde sahabe secdeden kaldırdıklarında başlarını, alınlarında ve burunlarının uçlarında topraktan bir parçayı da taşırlardı beraberlerinde. Onlar böyle toprağa yakın, toprak ile hemhâl idi.

Mescit aynı zamanda müminleri Allah'ın huzurunda, kitabın buyruğunda, peygamberin yolunda toplayan camiydi. Bu yüzdendir ki Allah'ın evi dendi, bütün mescitlere ve camilere... Çünkü cami Allah'ın evi, müminler ise orada O'nun kutlu misafirleri... Selam üzerine olsun Hz. Muhammed Mustafa ise Yüce Allah'ın müminlerine ilk tayin ettiği imamdı. Hademe-i hayratın yani mescitlerin hayırlı hizmet erlerinin ilkiydi. İlk örneği idi. Bu yüzden mescitte olmak, mihraba geçmek, minberde durmak O'nun yerine kaim olmaktı. Hem kutlu hem de ağırlığı olan bir görevdi. Bilene efendim... Bu yüzden bu kutlu görev sahiplerine hademe-i hayrat dendi, gönlü geniş hayırlı hizmet erleri... Çünkü mekân kutlu, görev kutsaldı. Böyle bir mekânın hizmet eri ve bekçisi olmak her adama da nasip olmazdı. Orada şerre ve şerhâlelere yer yoktu. Hayır orada başlar ve orada en güzel anlamını bulurdu. Orada bulunan, hayrın merkezinde bulunur; orada olan olgunlaşır, olmanın en güzel hâlini yaşardı. Ama hayrı kendinde toplamak için değil, hayra rehber olmak için. O yüzden mescidin hizmetkârı, soranın mürşidi, arayanın yol göstericiydi. Kimseyi yolundan alıkoymaz, kendine bende kılmaz; ayırım yapmadan, ayrılık çıkarmadan, bildiğini saklamadan; her gelene delil olur, tatlı dil, güler yüz gösterirdi.

Camiler, Allah'ın evidir ama kendisi için değil efendim, müminleri

içindir. Onun eve, barka ihtiyacı yoktu, zamana ve mekâna da sığmazdı. O rahmeti bol Rabbim, Kutlu Nebi diliyle bütün yeryüzünü mescit kıldığını bildirdi. Anlayacağınız bütün kullarını misafiri saydı. Kabul edip, teslim olup kadrini bilene... Bilmeyene ne diyelim? Allah iman ve ıslah nasip etsin! Kimi vardır ki, derya içredir de deryayı bilmez. Eh onlar da Allah'ın kulu... Bir gün anlarlar, asılları olan toprağın mütevizliliğini içlerinde hisse-

Camiler, Allah'ın evidir ama kendisi için değil efendim, müminleri içindir. Onun eve, barka ihtiyacı yoktu, zamana ve mekâna da sığmazdı. O rahmeti bol Rabbim, Kutlu Nebi diliyle bütün yeryüzünü mescit kıldığını bildirdi.

derler ve alınlarını o asla koyarlar... Hah, tam orası işte mescittir, alnın değdiği yer. Her nerede isen Allah oradadır. Her nerede anarsan seni görür, duyar ve haberdar olur... Allah'ı bir yerde, bir mekânda, bir zamanda arama! Çünkü O, hiçbir zaman ve mekân sınırlarına sığmaz... O her şeyin üstünde, sınırdan ve sınırlanmaktan müstağnidir. Sen, O'nu an, O seni bulur! Bizim içindir efendim, zaman ve mekân... O yüzden mescitler Allah'ın sembolik evidir. Bütün yeryüzü de...

İşte böyle başladı caminin serüveni. Bilenler ayrıntılarıyla anlatsa ciltler dolardı herhâlde, dostlar...

Ne demiştik efendim? İlk mescidin ilk imamı, Allah'ın selamı üzerine olsun Muhammed Mustafa idi. Âlemlere rahmet olarak gönderdiği ve görevlendirdiği kutlu insan. Mihrapta, onun müminlerini arkasına alıp yöneldiği mekân; minberdi; onun teslim olmuş kalpleri karşısına alıp Rabb'inden gelen emirleri, yasakları, tavsiyeleri ve öğütleri tane tane duyurduğu yer...

“Muhakkak ki Allah; adaleti, ihşanı ve akrabayı gözetmeyi emreder; hayâsızlığı, çirkinliği ve zorbalığı da yasaklar. Allah, aklınızı başınıza alasınız diye işte böyle öğüt veriyor.” (Nahl, 16/90.)

Evet, Allah'ın evine misafir olan bunları duyar. Ve dudaklarından şu güzel duygular dökülür tane tane:

“Ey Rabbimiz! Şüphesiz ki biz, ‘Rabbimize iman edin.’ diye imana çağırın bir davetçiyi işittik ve hemen iman ettik. Ey Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi sil ve bize iyiler gibi ölmeyi nasip eyle!” (Âl-i İmran, 3/193.)

Onun için eksenini kaybetme! Eksen de nedir ki, deme! Eksen önemli, eksen vazgeçilmezdir! Çünkü eksen Kâbe'dir. Bütün mescitler o eksenin etrafında hâledir, müminler o hâlenin içinde pervanedir. Mihraplar pusula, minberler kandilliktir. Efendim, hademe-i hayrat, pusulanın işaret bekçileri, kandillikteki kandillerdir. Gönüllere aydınlık saçan gönül erleridir. Ne zannettin sen mescitte olmayı? Mescitte olmak, olgunlaşmaktır. Olgunlaşmak layık olmaktır. Layık

olmak yerini bulmaktır. Nimete ermiş olanlarla buluşmak, iyilerle haşrolmaktır... Saf saf durulur mescitte, mihrabın berisinde, tevhit ekseninde, cemaat ruhu içinde; rıza peşinde, ihlas içre; gönülden, gönüyle gönüllü olarak...

Böyledir efendim! Müminler saf saf durduysa bilin ki ya kutlu namazda ya da kutlu cihattadırlar... Namaz Allah'a kendini vermek, cihat ise Allah'a kendini adamaktır. Namaz hayatta dirilmek, cihat ise öldükten sonra diri olmaktır. Bu diriliği sakın dünya diriliği zannetme! Namaza duran dünya ile irtibatını kesmez, dünyalık ile gönül irtibatını keser... Namaz insana dünyada yaşadığının farkında olduğu kadar oradan ayrılacağına da farkında olmayı öğretir. Bu dünyadan ayrılan, arkasında kötülük, zulüm ve haksızlık değil, güzellikler bırakmalıdır. Namaz tam da bunu öğretir kişiye.

"Kitaptan sana vahyedileni oku, namazını özenle kıl! Kuşkusuz namaz insanı kötülüklerden ve çirkinliklerden sakındırır. Allah'ı anmak her şeyden önemlidir. Çünkü Allah yaptıklarınızı bilir." (Ankebut, 29/45.)

Demek ki, neymiş? Namaz önemliymiş. Namaz insanın iyi insan olmasını, iyilerle birlikte olmasını sağlarmış. Gereği gibi kılsan efendim!

Ahirete yakîn iman etmiş mümine dünyadan ayrılmak ağır gelmez asla... Ne zaman ayrılacağını bilmez, bilme derdine de düşmez. Çünkü zamanın bilgisi Allah'ın yetkisindedir. Bu bilgiyi kimseye de vermiş değildir. O yüzden mümin, hiç ayrılmayacakmış gibi de dün-

yaya sarılır, hemen ayrılacakmış gibi de hazır bekler... Bundandır dostlar! Bir müminin dini, vatani, milleti, ırzı, namusu ve şerefi tehlikede ise gözünü kırpmadan kıyam eder, saftaki yerini alır ve yerinde sabit kalır... Cihat, budur efendim! Cihat ölmeye gitmek değil; dini, vatani, milleti için ölümü göze almaktır. Çünkü ölüm, Allah'ın emri, ölme vakti ise O'nun takdiridir. Mümin haddini bilendir. Ne kendinin ne de bir kimsenin ölümü hakkında ileri geri konuşur. Gazilik de şehitlik de nasiptir... Öldürmeye gitmez mümin; korumaya, kollamaya ve fesada son vermeye gider... Savaş asla istenen bir şey değildir. Bu yüzden savaş temenni edilmez. Ama kaçınılmaz olmuştaysa orada sabır ve sebat vardır artık. Bu, Kutlu Nebi'nin bize öğüdüdür. Giderken de savaşa; yaşlılara, kadınlara, çocuklara, her dinin mabedine, hatta ağaçların meyvesine bile zarar vermeme emrini alarak gider mümin... Aman diyene elini kaldırmaz, teslim olan kurtulur, İslam olan kurtuluşa erer... Çaresiz kalmışa çare, açıkta kalmışa hane olur; açları doyurur, düşeni kaldırır, şaşkına yol gösterir, mazlumu savunur...

Kirlettiler efendim, bazı akli havada olanlar, o güzelim kavramlarımızı. Namazımızı, orucumuzu anlamadılar haddini bilmez bazıları. Hacca gitmeyi turistik seyahat zannetti bazı gafiller... Bir kısım zorbanın maşası olup kan gölüne çevirdiler güzelim İslam yurtlarını bir kısım ahmaklar...

İş başa düştü dostlar! Yiğit düştüğü yerden kalkarmış. Biz camiyi ve cemaati terk ederek düştük bu hâle. Gene oradadır, oradan olacaktır kalkışımız. Secdeden güç alarak,

rükûdan doğrularak, kıyama kalkma vaktidir bu vakit. Belki bu son çağrıdır kim bilir... Bir an sonraya kalacağımıza kim garanti verebilir Allah'tan gayrı? Kalkmak, olmak içindir. Varlığa saygı duymak içindir. Çünkü cami, olma ve olgunlaşma mekânıdır.

"Allah'ın mescitlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe inanan, namazını kılan, zekâtını veren ve yalnız Allah'tan korkup çekinen kimseler imar edebilirler, işte bunlar, hidayete erme bahtiyarlığını elde etmiş olanlardır." (Tevbe, 9/18.)

Mescidi imar, kişinin kendini imar ile başlar. Kendini imar; Allah'a iman, ahirete iman; namazı ikame, zekâtı itadır... Allah'a imanı kalbine koyan, ahirete hazır bekleyen, huzurda durup alnını secdeye koyan, Allah'ın gariban kullarının elinden tutan var ya, işte onlar, kendilerini imar etmiş, Allah'ın evi olan mescitleri imar etmeye layık ve aday olmuş bahtiyarlardır. İmar, sadece bina etmek ve onarmak değildir dostlar! İmar, şenlendirmektir oraları Allah'ın zikir ile. Zikir namazdır, zikir zekâttır... Sadece kendini gözetmeyeceksin! Mümin, kardeşiyle de hemhâl olmalıdır...

İşte budur efendim, hidayete ermiş olmak. Bütün bunları kendin yapabilirsin. Yüce Allah sana bu imkânları fazlasıyla vermiştir. Kimsenin eteğinden tutmaya, kimsenin elinden tutmasına ihtiyacın yoktur... Yol gösterebilirsin yeter. Yol, Ulu Peygamber'in ve dostlarının yoludur... Sen yoluna devam et, sadece kalbinin ibresine bak... Allah de, yola dü! O, yola düşenlerin yâr ve yardımcısıdır. ■